

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. jutraj-
Pesmične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih
tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
ščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm.
smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po
20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
nadajna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
ročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: cele-
— letno K 520, pol leta 260 —
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranko-
vana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.
Poštino-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Dogodki v Turčiji.

Abdul Hamid v Solunu.

SOLUN 29. — Abdul Hamid je prišel
semkaj s posebnim vlakom v spremstvu 11
žen in dveh princev ter šestero oseb svojega
prejšnjega dvora. Na kolodvoru, ki je bil
zaprt po vojaštvu, jo pričakovalo Abdul Ha-
mida več visokih dostojanstvenstev in Robi-
lant paša. S kolodvoru so odvedli sultana s
kavalerijsko eskorto v vilo Allatini, kjer je
interniran in pod strogo vojaško stražo.

CARIGRAD 29. O Abdul Hamidovem
potovanju v Solun bi bilo še poročati, da je
vlak, s katerim se je vozil, sestajal iz petih
voz. V prvem in zadnjem je bila orožniška
straža iz Soluna. Abdul Hamid je bil oblečen
v promenadni obleki, kazal se je zelo pri-
jaznega, ter je neprisiljeno pozdravil generala
Humi pašo in orožniškega polkovnika Galipa,
ki sta potovala z njim.

Bivši sultan je najprej pustil, da so
vstopile v voz dame, ki so potovale z njim.
Galantno jim je podajal roko, pomagajoč jim
vstopati, a potem je vstopil sam zadnji.

Vila, v kateri bo stanoval Abdul Hamid,
je kupljena od židovskega bankirja Atalanin.
Ista leži v sredi mesta, je obdana s prostora-
nim vrtno ter ima 60 sob.

Abdul Hamidov odhod iz Carigrada.

CARIGRAD 29. Malo pred odhodom
posebnega vlaka je prišlo na kolodvor več
višjih častnikov, a potem so vojaki zasedli
kolodvor in vse prehode. Čim je bilo to iz-
vršeno, je došlo nekaj dvornih voz. Iz prvega
voza je stopil Abdul Hamid. Izgledal je vrlo
potr, ter se je videlo, da se v zadnjem času
ni niti česal, niti brado gojil. Od navzočih
častnikov ni nihče pozdravil. Abdul Hamid je
začuden približal roko h čelu v pozdrav, na
kar so salutirali vsi pričetni častniki. Na to
je šel Abdul Hamid k svojemu salonskemu
vozu, a za njim dva njegova sina, v starosti
deset in dvanajst let.

V drugi voz je sedlo 11 žen iz harema
v spremstvu dveh evnuhov in slug. Izpod
prozornega pajčolona se je opazalo izvanredno
lepotno teh žensk. Preko ramen so prevrle
kokotne mantilje a ko so vstopile v voz, se
je videlo njih raznobarvne svilene nogovice in
najmoderneje pariške čevljičke.

Žene so bile očitno vzraščene radi
nenaučene svobode, pa so na van odprle za-
grinjala ter gledale veselo smejoč in raz-
govarjoč se.

Abdul Hamid je ssmo enkrat razgrnil
zastor, ter zahteval za sina vodo, a za sebe
cigarete. Ko se je vlak začel pomikati, so
žene na prvi mah zavrisale od strahu, ker
se niso še nikdar vozile po železnici.

Vlakovodja je dobil zapoved, da ne sme
do Soluna nikjer ustaviti vlaka, a tudi na po-
staji, kjer mora vzeti vodo, se mora ustaviti
izven postaj.

SOLUN 29. Vožnja Abdul Hamida iz
Carigrada v Solun se je izvršila, ne da bi
bilo prišlo do kakšnega incidenta. Abdul Ha-
mid je bil zelo potr in utrujen. Videlo se je
na njem, da trpi pod dogodki zadnjih dni.
Njegovo zdravstveno stanje se rdi omajano.
Po noči je bil večinoma zanihan in je dre-
mal. Vlak se je ustavil na glavnem kolodvoru
Solun-Carigrad, ki je daleč zunaj na severnem
koncu mesta. Kolodvor so obkrožile in za-
sedle čete in nobeden ni smel na kolodvor.
Utrujeno je sultan stopil z železniškega voza
in je na kratko pregledal okolico. Pod močno

kavalerijsko eskorto se je potem sultan s
spremstvom odpeljal v mesto. V vili je sultana
vzprejel solunski vali. Navzoč je bil tudi ge-
neral Robilant, ki je doslej bival v vili. Vilo
so morali v vsej naglici prirediti za nove
prebivalce. Še po noči so prinesli v vilo po-
stelje in jedila iz neke restavracije. Abdul
Hamid je danes jutraj rano vstal in je z
okna ogledoval lepo okolico mesta. Mnogo
radovednežev je skušalo priti do vile, ustavile
so jih pa straže.

O Abdul Hamidovem bivališču si
pridržuje zbornica odločbo.

CARIGRAD 29. V današnji seji narodne
skupščine je izjavil neki mladoturški poslanec,
naj si zbornica pridrži, da bo odločila o
podrobnostih bivanja Abdul Hamida v So-
lunu.

Abdul Hamid pride pred sodnijo?

CARIGRAD 29. — Armada zahteva
odločno, da ima priti Abdul Hamid pred
sodnijo ter da se ga ima obsoditi na
smrt.

CARIGRAD 29. — Abdul Hamid je bil
odstranjen iz Carigrada, ker se je bilo bati,
da bi sicer utegnil vplivati na svojega brata,
sedanjega sultana.

Govori se, da mu je določena mesečna
plača 50000 frankov.

Abdul Hamidova usoda.

Kakor se glasi, se o kaki obsodbi Abdul
Hamida ne govori. On bo držan v popolni
osamljenosti, a pod jamstvom za življenje.
Da-li bo kraj prognanstva pozneje premenjen,
se dotedaj še ne zna. Vila, v kateri stanuje,
je strogo zastražena. Vstop tujim osebam je
popolnoma prepovedan.

Sultan Mehmed V.

CARIGRAD 20. Sultan Mehmed V. je
beje izrazil željo, da hoče imeti mal priprost
dvor.

CARIGRAD 29. Kakor je list „Serveti
Funum“ zvedel, bo imel sultan selamluk v
mošaji sv. Sofije.

Mladoturški častniki nočejo darov od
sultana.

CARIGRAD 29. Novi sultan je sprejel
podšefa generalnega štaba solunskih čet Ali
Riza pašo in artiljerijskega zapovednika Hasan
Riza pašo, o koji priliki je hotel darovati
vsakemu 50 funtov, katera sta pa o d-
klonila. Ko je le še silil v njih naj vz-
mete, je zaprosil Ali Riza sultana, naj
svojim podanikom nikdar ne daje darov, ker
ta običaj je uplival na dosedanje tiranski
režim.

Sultanov dar narodu. — Abdul Hamid
je prosil kruha.

CARIGRAD 29. Večerni list „Serveti
Funum“ javlja, da je novi sultan podaril vse
svoje privatno imetje narodu. Abdul Hamid
radi obleganja Jildiza in odprave služabništva
ni 24 ur nič jedel, kar je sam povedal po-
slanstvu, ki mu je naznanilo, da je odstavljen,
ter je prosil kruha. Omenjeni list pravi, da
je to kazen božja.

Narodna skupščina. — Sultan
priseže vnovič na ustavo.

CARIGRAD 29. Na današnji seji na-
rodne skupščine, ki je bila spodbetka tajna,
pozneje pa proglašena za javno, je več po-
slancev stavilo predlog, naj sultan vnovič
pred narodno zbornico priseže za ustavo, ker
je predvčerajšnjem v svojem ministerstvu
prisegel le pred predsednikoma senata in
zbornice ter generali. Narodna skupščina je
z veliko večino sklenila, da ima sultan svojo

privego ponoviti in enega dne tekom tedna,
kadar se mu poljubi, priti pred zbornico. —
Zbornica je enoglasno odobrila vsebino depeše
vrhnega poveljnika Mahmud Šekat paše, v
kateri se smatra kakor potrebno, da se je
Abdul Hamida odpotelo v Solun in kakor
interesom in blagru domovine škodljivo, ako
bi ostal v Carigradu.

CARIGRAD 29. Kakor poroča „Serveti
Funum“, sta bila včeraj stavljena v narodni
skupščini dva predloga. Prvi predlog se glasi,
da morajo osebe, ki so si pod starim režimom
pridobile premoženja, dokazati, da so je pri-
dobile na zakonit način, sicer se isto zapleni.
Drugi predlog gre za tem, da se osvobodijo
vse moške in ženske sužnje, ki se jih je
našlo v Jildizu in da se več ne uporablja
sužnjev. O obeh predlogih bo zbornica raz-
pravljala.

Princ Burdhan Edin nabira vojake?

CARIGRAD 29. Princ Burdhan Edin,
najstarejši sin odstavljenega sultana Abdul
Hamida, je pobegnil v Malo Azijo, kjer na-
bira vojake proti mladoturkom.

CARIGRAD 29. Kakor toliko poročil
unanjih listov, taka je tudi vest, da zbira
princ Burdhan Edin v Mali Aziji čete in da
je bil od hamidistov, pobeglih v Malo Azijo,
proglazen sultanom, izmialek. Princ Burdhan
Edin ni mož dejanja.

Turška duhovščina proti novemu
sultanu.

CARIGRAD 29. Turška duhovščina se
kaže sploh protivno novemu sultanu. Pravijo,
da je odstavljenje sultana Abdul Hamida
greh, ker se kalifa ne more nikdar od-
staviti.

Utis v Makedoniji.

CARIGRAD 29. Iz Mitrovice, Novega
Pazarja, Prizrena in Drača so že dosepele
brzojavke, da je bila sprememba prestola
ugodno sprejeta.

V proslavo dogodka se je priredilo po-
sebne slavnosti. Vesti časopisov, da so bili v
novopazarskem sandžaku umorjen kristijan,
so popolnoma neresnične.

Nagla sodba. — Obsojanje in usmrčenje
na debelo.

CARIGRAD 29. Sestavljena je posebna
vojaška sodnija, ki ima soditi razne evnuhe,
špijone, upornike itd. Naloga te sodnije je,
da sodi v štirih dneh okoli tritisoč ljudi. —
Dosedaj se vrši vse točno, kakor da bi bilo
namazano. Usmrtili so že 50 evnuhov, preko
200 častnikov, 50 podčastnikov, nekaj vo-
jakov, duhovnikov, par sto špijonov itd.

Taft čestital sultanu.

WASHINGTON 29. Predsednik Taft je
v daljci brzojavki čestital sultanu Mehmedu
V. povodom njegovega nastopa vladanja.

Klanje v Adani.

CARIGRAD 29. — Na podlagi vesti iz
Adane je bilo zažganih pet okoličanskih vasi.
V vsem vilajetu je bilo poklanih okoli 25.000
kristijanov.

CARIGRAD 29. — Vest o splošnem ali
delnem pomiloščenju je neutemeljena. Kakor
se govori, je bilo z novim sultanom dogovor-
jeno, da se v svašč izgled kaznuje glavni
kolovodje upora od 13. in odpora 27. t. m.
ter da se osebe Jildiza temeljito izčisti
s tem, da se je kaznuje in pošlje v prognan-
stvo. — „Sabah“ dementuje govorico, da
sta bili dve osebi, mej temi neki hodža
ustreleni.

CARIGRAD 29. Glasom nekega urad-
nega oznanila je danes promet na ulicah do-
voljen do 10. in pol ure po noči.

CARIGRAD 29. — Neko oficijelo po
ročilo mestnega poveljnika pravi, da so
prince Sabah Edina spustili na svobodo, ker
niso našli proti njemu nič obteževalnega.

BRZOJAVNE VESTI.

„Veleizdajniški“ proces v dunajskem
parlamentu.

DUNAJ 29. Poslanec Masaryk bo stavil
danes v državnem zboru nujni predlog v za-
devi zagrebškega „veleizdajniškega“ procesa.
Nujni predlog bo podpirala slovanska zveza.
Kolikor bi se dalo soditi po vladajočem
razpoloženju, utegnajo glasovati proti nujnosti
krščanski socialisti, Poljaki in češki kleri-
kali. Za nujnost so socijalni demokrati,
Rusini in ostale češke stranke. „Narodna
zveza“ se še ni odločila. Govoril se, da se
dr. Šusteršič protivi nujnosti.

ZAGREB 29. Danes sta bili zaslišani
priči Matija Kapač iz Topuska in Ludovik
Schmid.

Cesar vsprejel ostavko ogrskega
ministerstva.

BUDIMPEŠTA 29. Uradni list poroča,
da je cesar najvišim odlokom od 27. t. m.
vsprejel ostavko vsega ogrskega ministerstva
ter ob enem odredil, naj posamični ministri
vodijo svoje posle do nadaljne odredbe.

Papežev konzistorij.

RIM 29. Papež je imel danes v navzoč-
nosti vseh tukaj bivajočih kardinalov tajen
konzistorij v stvari blaženega Klementa Marije
Dvoraka. Potem je papež prekoniziral okolu
100 novih škofov. Pred konzistorijem so bili
tukaj mučiči se škofje zapriseženi v sikatinski
kapeli.

Sestanek italijanske in angleške
kraljeve dvojice.

BAJA 29. Kraljica Helena je prišla
semkaj ob 8. uri in pol. Takoj se je podala
na oklopni križar „Re Umberto“, ki je pri-
plul sinoči. Kralj Viktor Emanuel se je pripel
semkaj ob 9. uri 25 minut ter se je takoj
ukrcal na križarja „Re Umberto“. Angleški
kralj in kraljica sta prispela semkaj na
jahti „Victoria and Albert“ ob 11. uri pred-
poludne.

Izvolski na dopustu.

PETROGRAD 29. Minister za unanje
stvari Izvolski je nastopil tritedenski dopust
in se podal v Monakovo.

Pariz 29. Predsednik Fallières se je
opoludne povrnil semkaj. Pripetilo se ni ni-
česar.

„Veleizdajniški“ proces
v Zagrebu.

Zagreb 28/4.
(38. dan razprave.)

Nadaljevalo se je zaslišavanje 8. obto-
ževalne priče Luke Matijeveća.

Priča je izpovedal dalje, da je pri to-
žencu Živkoviću videl neko sliko v listih
„Srpsko kolo“ in „Srbobran“, pod katero je
bilo v cirilici zapisano „Peter Jurišić,
kralj Srbije“. Na vprašanje branitelja
dra. Hinkovića, je odgovoril priča, da je
toženec Petrović na občinskih volitvah agitir-
al za srbsko samostalno stranko. Sicer je
povedal vse, kar zna. Na povdarjano in de-
cidirano vprašanja branitelja dra. Hinkovića
je priča slednjič priznal, da gori navedene
besede pod sliko niso bile pisane, ampak
tiskane. (Gibanje). Branitelj dr. Hinko-

„Pa kaj vendar, tako razmišljaš!“
„Nič posebnega — toda nekaj sem danes
dobil!“

„To je?“
„Moja slika!“

„A! pokaži vendar kakšen si!“
Andrej je izvilkel podobo in jo dal Ka-

tici!

„Imenitno si zadet! Smem obdržati?“
„Pa eno bi Te...“

„Nočeš! Imej jo! tu je!“

„Toda, ne, tega nisem hotel reči!“ se
je obetaval Andrej!

„Pa zdrav! Moram iti! Z Bogom!“ —
Hvala!“

Dala mu je roko in skoro zbežala... Ne-
razumno se je zdelo Andreju Katinkino ve-
denje.

Kako se ji je mudilo! Kaj neki je imela
Pa niti vprašal je ni, kje je bila...

Komaj čez pet minut je od ravno iste
strani kakor Katinka prišel visokošolec Pavel
Videk, ki je prišel na Velikonočne počitnice...
Smejal se je nekam veselo in samozadovoljno.

„Nazdravje!“ je pozdravil Andrej Vi-
deka; bila sta znanca še iz leta, ko je Videk
študiral gimnazijo.

(Dalje.)

PODLISTEK.

16

„Dragi Drečje!“

Datum 17. aprila 19... Da.

Da Ti odgovorim na Tvoje današnje
pismo! Pošto mi, da Ti je rekla L., da sem
jej dejala „to so same neumnosti!“ To ni res.
Res me je vprašala, kako je kaj, tu pa je
rekla Anica in ne jaz: „Beži, beži, neumno-
sti!“ In sicer je rekla zato, da ji je usta za-
mašila. Ta reč je menda sedaj poravnana!
In od mene misliš, kaj takega! Lepo...

Bleda luna me gleda z neba. No, to si
moraš pač samo predstavljati, ker je mlaj
in lune ni! Mehki zefirček piha med kostan-
ji pred rotovžem. Tega si tudi mora človek
predstavljati, ker veje mesto njega mrzel
veter! Vidiš, tako si mora človek predstavi-
ljati in takoj je na svetu vse lepše!

O tem pišati, kar Ti zahtevaš, pa ne
morem, ker to se more le čutiti...

Šlišala sem od Ivana, da imaš veliko
naravosloveskih knjig. Prosim ali bi mi lahko
kako posodil po Ivanu, s katerim pridemo
večkrat skupaj.

Pozdrav, Kitja!

„No, tu glej! Tu čitaj!“ je pomolil Bo-
gataju Kitjino pismo. „Sem takoj vedel, da
ona ne more storiti kaj takega.“

„In jo boš prosil odpuščenja morda...!“
„Spodobilo bi se...!“

V mladih letih.

„Nočem Te žalostiti! Sicer pa veš moje
sodbo o ženskah!“

„Torej Ti praviš, da je možno...! Ah ne
ni, ne ni!“

„Sem pravil! Ha, še meni preženeš dobro
voljo!“

Andrej ni slisal ničesar več okoli sebe!
Hitel je, da ga je prijatelj komaj dohajal.
Nebo je bilo posejano z zvezdami, luna se je
vozila po sinjem oboku in po polji so se le-
sketali zadnji ostanki snega...

Prišel je Andrej domov! Razburjen je
vzel papir, a ne rožnat, ampak navaden bel
papir in napisal v ognju in strastni jezi pismo
polno rotnja, naj izjavi, jeli res rekla Li-
ziki, da so to same neumnosti, in naj da že
jasnega odgovora na njegovo prvo pismo.

Neutrpano je čakal Andrej odgovora! In
dobil je drugi večer pismo.

vič: „Kako si tolažite to, da vas je — kakor trdite — toženec Petrovič hotel pregovoriti, da se naročite na slavočobno glasilo dra. Franka, „Hrvatsko pravo“? Predsednik: „O tem ne dovoljujem govoriti. Sicer pa priča ni rekel tega.“ Priča: „Jaz nisem rekel tega.“ (Velik hrup med branitelji. Klici: „Rekel je! Priča laže.“). Branitelj dr. Hinković (razburjeno): „Ne dopuščam, da bi me priča postavljala na laž.“ Dr. pravnik Accurti: „Da priča je rekel to. To pa je brez pomena.“ — Branitelj dr. Popović je konstatiral, da je priča izpovedal o nekem shodu srbke samostalne stranke pred 1. 1906. Tega shoda sploh ni bilo. Konstatiral je nadalje, da je priča osebnost, pisмено in telegrafično, poslal mnogo pritožb na bana in druge oblasti proti tožencu Petroviču ter da je zahteval njegovo premeščenje. Toženec Petrovič je hotel refektirati na izpovedbe priče, ali predsednik mu ni dovolil govoriti o tem, ker ne dopušta, da bi se izpovedbe priče „kritizirale“. — Branitelj dr. Popović je prijavil pritožbo ničnosti. Predsednik: „To je storil branitelj Popović zato, da bi v tej smeri nadalje kritikovali izpovedbe priče in vam zato odtezam besedo!“ — Toženec Petrovič (popolnoma osupnel): „To je vendar nezalazano.“ Branitelj Popović: „La sedite Petrovič, saj vidite to ves svet. (Razburjenje po vsej dvorani). Obtoženca Zivković in Malobabič sta — mnogokrat prekinjena od predsednika z besedami: „O tem ne dovoljujem govoriti!“ — refektirala na izpovedbe priče. Tudi toženec Adam Pribičević je hotel refektirati, ali predsednik mu ni dovolil tega z besedami: „Vi hočete le, da vam odtegnem besedo, da more branitelj uložiti pritožbo ničnosti.“ Branitelj dr. Popović: „Proti temu prijavljam pritožbo ničnosti, kakor tudi proti temu, da toženec Malobabič niste dovolili govoriti.“ Branitelj dr. Hinković je predlagal, da se inkriminirani govori na shodu v decembru 1906 izločijo iz procesa, ker so bili že enkrat predmetom kazenske preiskave. Državno pravništvo je tedaj preiskavo ustavilo in zavrglo oradbo. Predsednik: „O tem ne dovoljujem govoriti.“

Pozvana je bila 9. obtoževalna priča, kmet iz Petrovega sela, Luka Ožanič. Nikdar ni čul živio-klicev na kralja Petra ali na Srbijo. Tudi ni videl nikdar slike kralja Petra. Shodi so se vršili pred občinjskimi volitvami in radi teh. Votant čuvaj: „Ali vam je toženec Petrovič rekel, da bo kralj Peter vladal nad Hrvatsko?“ Priča: „Ne, tega mi ni rekel.“ Dr. pravnik Accurti: „Zakaj je prišlo med Hrvati in Srbi do razdora?“ Priča: „Radi občinskih volitev in cirilice.“ Branitelj dr. Hinković je konstatiral protislovja med izpovedbami priče v preiskavi in sedaj, na nadaljnja vprašanja istega je priča priznal, da ni poznal ne hrvatske ne srbke zastave. Videl ni ničesar; čul pa je pripovedovati o združenju Hrvata s Srbijo, Bolgarako itd., ali ne ve, od koga je to čul. Toženca Petrovič in Borovjevič sta refektirala na nekatere izpovedbe priče.

Pozvana je bila 10. obtoževalna priča 36 letni kmet Nikola Rozanković. Ni ničesar videl in ničesar čul, tudi pripovedovalo se mu ni. Predsednik: „V preiskavi ste pa rekli, da ste čuli, kako je Petrovič rekel, da pride Hrvatska pod Srbijo.“ Toženec: „Ne, tega nisem čul!“ — Predsednik in državni pravnik Accurti sta vprašala pričo, da-li mu je kdo grozil in ali morda le iz strahu preključuje svoje izpovedbe v preiskovalnem zapisniku? Priča: „Ne, meni ni nikdo grozil!“ Nadalje je izpovedal pričo, da so se Srbi in Hrvati poprej mejsebojno imenovali „Vlahe“ in „Kranjci“. Sedaj se „Vlahi“ imenujejo Srbe, — „jaz pa sem pravi Kranjec in Hrvat.“ (Velika veselost).

Predsednik je odredil parvo pol ure. Po pavzi. — Pozvana je bila 11. obtoževalna priča, 33-letni kmet iz Petrovega sela Stanko Abramović. Tudi on ne ve nič novega. On sam ni videl nikakih „veležidajniških“ pojavov. Predsednik: „Ali ste čuli, da bo kralj Peter vladal nad Hrvatsko?“ Priča: „Da.“ (Gibanje). Predsednik: „Kdo je rekel to?“ Priča: „Učitelj Petrovič.“ (Veliko gibanje). Predsednik: „Ali ste to od njega čuli?“ Priča: „Jaz? Ne, ali drugi so pravili to.“ (Veselost). Predsednik: „Kateri drugi?“ Priča: „Tega ne vem.“ Tako je odgovarjal priča na vsaki slučaj obtožnice, o katerih sta ga spraševala predsednik in državni pravnik. Na vprašanje branitelja dra. Popoviča, kaj si je priča mislil, ko je Petrovič s tem, da je bil „za Srbijo“ (kakor se je izrazil priča) delal nemir v okraju, je odgovoril priča: „Prav nič!“ (Velika veselost).

Pozvana je bila 12. obtoževalna priča, 69-letni „graniški“ kmet Maksim Postić. To je prva priča, ki ni katoliška, ampak pravoslavna. Šrbor je bilo tu vedno, ali glavna stvar je „pošteno in zvesto srce“. O veležidajni ne ve ničesar; a o kralju Petru je čul prvokrat od preiskovalnega sodnika Košutića. „Mi vsi smo bili vedno zvesti svojemu cesarju, Fran Josip je najboljši cesar,

in kako naj bi bila naenkrat navstala veležidajna?“ Potem je pripovedoval o krvavih bojih „za cesarja in cesarstvo“ (kakor se je izražal), v katerih je tudi on sodeloval. Dr. pravnik Accurti: „Vi ste pa rekli, da se vam je pripovedovalo, da po smrti njegovega cesarstva monarhija razpade.“ Priča: „Ah, tega nisem rekel. Jaz sem le rekel, da se ljudje boje in da govorijo o tem, da se to zgodi.“ Glavna stvar je „pošteno srce“ — je menil priča in se je pri tem potkal na prsa.

Ker od drugih prič ni nobena prišla — jeden je bolan, jedna kronskih prič in sabski kandidat frankove stranke, Babič, je nedavno pobegnil v Ameriko — je predsednik odgodil razpravo na jutri ob 7. uri zjutraj.

Nova koalicija na Ogrskem?

Grof Ivan Zichy, znani zaupnik prestolonaslednika in voditelj ljudske stranke na Ogrskem, se pogaja „baje“ že kakih 14 dni z grofom Khuen-Hedervaryjem in bivšim finančnim ministrom Lukaczem radi sestave novega kabineta, ki bi stal na nagodbenem stališču iz leta 1867. To novo ministerstvo bi imelo samo nalogo izvedenja splošne, jednake in tajne volilne pravice. — Vršila so se daljša pogajanja z voditelji 1867 stranke, posebno z grofom Julijem Andrasijem. Na teh pogovorih se je sprožila ideja nove koalicije iz vseh skupin, ki stoje na stališču 1867-ške nagodbe. S tem bi se hotelo nekako paralizirati strmljenja Košutovcev, ki bi hoteli vlado — za sebe.

Ureditev jezikovnega vprašanja v Istri.

Z ozirom na vest, da se vladni krogi na Dunaju bavijo z mislijo na poskus z dosego kakakega sporazumljenja glede ureditve jezikovnega vprašanja tudi v naši Istri, pripominja puljski „Omniabus“: „Zdi se, da najde vlada ob jezikovnem vprašanju v Istri — tri oreh. Da-si živita v Istri dve tretjini Hrvatov in Slovencev nasproti eni tretjini Italijanov, vendar Italijani ne privolijo v pogajanja na podlagi razmerja prebivalstva, ampak bi hoteli oni pogajati se na podlagi deželno-zbornskih mandatov (36 in 18). Na taki podlagi ne bodo naši poslanci nikdar poskušali s pogajanjimi in odbijajo poziv na eventualno konferenco kar a limine.“

Mej tem pa se govori, da misli ministerki predsednik baron Bienenrth skoro povabiti k sebi dra. Laginjo in dra. Rizzija, da bi se našla formula, na katere podlagi bi se začela pogajanja za ureditev jezikovnega vprašanja.

Če Italijani zahtevajo pogajanja na podlagi deželno-zbornskih mandatov, ali ne bi privolili pogajanj na podlagi državnoborskih mandatov (3:3), ako bi mi to zahtevali?!

Dobro je puljski list prijel Italijane za jezik in je ob enem dal tudi primeren migljaj, v kaki smeri mora pritiskati na Italijane, ko bo iskala svojo formulo za pogajanja. To je zares minimum, kar morejo zahtevati naši. Preko te mere ne smejo odnehati in ne smejo privoliti, da bi se podlagi ni za las bolj utesnila. To naj vlada uvaža že sedaj in naj si vzame kakor direktivo, čim sede baron Bienenrth h konferenčni mizi z voditeljsma obeh narodnosti v deželi. Že to razmerje 3:3 ne odgovarja faktičnemu razmerju med obema narodoma in daje Italijanom več šansa, nego bi jim šlo po — naravi, v razmerju njihovega števila. — Če hoče vlada hraniti vsaj iskrico nade do vsehpa eventualnih pogajanj, naj kar začetkom naravnost pove Italijanom, da kar opuste misel, da bi Slovani Istre, ki tvorijo veliko večino prebivalstva, hoteli v Italijani, ki so le manjšina, stopiti v pogajanja za ureditev toli važnega vprašanja na podlagi računa, kakor da bi bili Italijani v večini!

To naj vzamejo Italijani in baron Bienenrth že sedaj na znanje!

Podržavljenje ljudskega in meščanskega šolstva.

Ideja o podržavljenju ljudskih in meščanskih šol prodira v vedno širše kroge. Gre se pri tem v prvi vrsti na saniranje deželnih financ, za razbremenjenje dežel. Sveda prihajajo pri tem v poštev tudi narodni in kulturni momenti. Čehi so n.p. odločno proti podržavljenju. Z našega slovenskega stališča je razlogov, ki govorijo za, a je tudi takih, ki govorijo proti podržavljenju.

Avstroogrsko-srbska trgovinska pogodba.

„Obzoru“ poročajo iz Belegrada, da je avstro-ogrski odposlanec grof Forgach obiskal srbkega ministra unanijih stvari Milovanovića ter mu ponudil nove predloge za sklep trgovinske pogodbe. Ti predlogi so:

1. Srbija dobi neomejeno pravico za prevažanje svojega blaga skozi monarhijo.
 2. Dovoljeno bo uvažanje žive živine.
 3. Kontingent za uvažanje živine v monarhijo ne bo omejen.
- Zli se, da skoro zopet prično pogajanja, ker je dana podlaga na kateri je Srbiji sploh možno pogajanje. Odgovornost za omenjeno vest — ki se nam zdi neverjetna ker bi

kazala, da je naša vlada popolnoma odnehala od prvotnega stališča — prepuščamo sveda „Obzoru“.

Srbske šole v Turčiji.

V Turčiji obstojajo šole še iz osemnajstega stoletja, a samostanske šole še iz dobe, ko so bili osnovani srbaki samostani. Od leta 1830 do 1860 je bilo število jako znatno, a od tedaj se je začelo manjšati valed vstaje srbakega naroda v Turčiji, srbakoturške vojne in radi zelo žive propagande Bolgarov, ki so znali nezaupanje Turkov napram Srbom izrabljati v svojo korist. Bolgarake šole so bile v Makedonijo uvedene kasneje nego srbake; in sicer v letu 1835. Leta 1858 je bilo v Turčiji 40 srbakih, a samo 4 bolgarake šole. Pred srbako-turško vojno so imeli Srbi v Turčiji 153 šol.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Češki poslanci so protestirali pri podpredsedništvu državne zbornice, da bi se izročili jezikovni zakonski predlogi kakemu odseku brez prvega čitanja.

Dnevne vesti.

Ricmanjako vprašanje definitivno rešeno. Včeraj je bila seja občinskega zastopa v Dolini, v kateri je bilo ricmanjako vprašanje končno rešeno! Tozadavne formalnosti, tičoč se pogajanja, so dovedle do končnega ugodnega zaključka.

Nas veseli to iskreno in želimo, da bi nastopila s tem nova doba za Ricmanje, ki so dala slovenskemu narodu toli lep izgled redke discipline in vstrajnosti v boju za svoja prava.

Ob tej priliki nam je v dolžnost, da povdarjamo, da sta šla v zadnji čas Ricmanjem posebno na roko namestnik princ Hohenlohe in okrajni glavar koperski, gosp. Polley.

In sedaj, ko je prišla do zaključka doba bojev, ki so zahtevali od one male vasice toliko žrtv in abnegacije, je naša najtoplejša želja, da ne bi ne tu ne tam ostala v srcih nikaka trpkost. Pozabljenosti bodi, kar je bilo! A to ho, ako si vsi kompetentni faktorji cerkvenih in posvetnih oblasti vtisnejo globoko v srce pouk, ki jim ga je dala ta mučna afara, to je: da so minoli časi, ko so mogli le bajoneti in persekucije dušiti glas ljudske volje.

Kulturni — vandalizmi! Tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ je izvršila novo zaznamovanje: Iz Doline k jami Sv. Socerba, od tam v Kastelc in Osp. (Zaznamovanje rudeče).

Iz Doline se dospava v pol uri po seznaniti poti do vasice Socerba in od tam po ravnini do kapniške jame Sv. Socerba, v kateri se obhaja vsako leto večja cerkevna slavnost. Ključ od vrat jame je dobili pri cerkovniku pri Socerbu; mimo njegove hiše vodi tudi zaznamovana pot.

Ni dolgo pa od tega, ko so naši sosedje, ki se toliko hvalijo s svojo kulturo, izvršili pri jami in tudi v njej čin prave surovosti in še kaj več. Ni jim bilo zadosti, da so izruvali s kolom vred napisano tablo, ki jo je postavila naša podružnica pred letom pri jami, jo pokvarili itd.; ampak šli so še dalje: zlezi so nad železnimi vratmi v jamo, polomili nešteto kapnikov in slednjči oščastili tudi altar ter razbili kip sv. Socerba na njem!! Vse to se je zgodilo v času, ko je bilo ljudstvo v Dolini pri maši. Da niso ti kulturonošci hitro in skrivoma odkurili, šlo bi jim bilo slabo in zato ni nikako čudo, ako je ljudstvo sedaj na naše „dobre“ sosedje tako razburjeno.

Oljame je zaznamovana pot v bližnjo vasico Kastelc in od tam v Osp. Pot vodi par minut po kraškem svetu, preseka je potem glavno cesto ter se vije med poljem in vinogradi ter kratkim jarkom do vasice Kastelc. Pri cerkvi zavija na glavno cesto, a potem zopet na pašnike in od tam do ceste, ki se dviguje nad skalnatim „Ospskim gradom“. (Tako se zove volikanska jama obdana s pečinami). Pot vodi sedaj po cesti; vendar se nahajajo nekatere stezice, a niso priporočljive, ker se lahko zaide. Hoda od jame sv. Socerba do Ospa je 1 in pol ure. Izlet priporočljiv v pomladnem in jesenskem času. Osp je izhodišče na Tinjan, ali čez Mačkolje ali Žavlje v Trst.

Komisija za osebno dohodnino D. k. finančno ravnateljstvo javlja: — Daja se na obče znanje, da se je na podlagi izida zadnjih volitev in imenovanj v komisiji za osebno dohodnino za Trst in okolico sestavil imenik členov in njih namestnikov, ter da bo ta imenik javno izložen od 8. maja 1909 dalje skozi 14 dni na tukajšnjih c. k. davčnih administracijah in na mestnem magistratu.

C. kr. avstrijske državne železnice. — Dne 1. maja t. l. se odpre med postajama Gorica-drž. žel. in Vojčičadraga na progi Jasenice — Gorica-drž. žel. Trst c. kr. drž. žel. v km. 153.1 postajališče:

Sempeter pri Gorici, postajališče za osebni in prtljažni promet.

Prometni časi vlakov, ki se ustavljajo na tem postajališču, so že objavljeni v dotičnih voznih redih.

Vozne listke izdaja postajališčni čuvaj, prtljago se odpošilja proti naknadnemu plačilu.

Prvi pomladni izlet, ki ga je priredila tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ v

Branico in na E-zelj itd. — Tako je poročala „Edinost“ o tem lepem izletu. Dalje omenja tudi taci izletnikov, ki so jo vrezali kar čez Nanos in bližnje gore. Da ne bodo tisti trije planinci užaljeni, ki so jo vrezali čez Kucelj (1239 m) v Branico, naj se poročilo spopolni v tem smislu. Kako se je tistim planincem godilo, ki so prišli popoldne v Branico, smo mi trije videli. Kako se je godilo, onim, ki so jo vrezali čez Nanos, mi trije nismo videli. Vsaj pritoževali se niso. Kako se je pa nam trem godilo, ki smo šli čez Kucelj v Branico, naj priča kratko poročilo.

Mi trije smo se odpeljali že v soboto zvečer ob 7.25 z vlakom v Kamuje v viparski dolini. S postajice Kamuje smo šli peš kakih 20 min. do državne ceste, kjer stoji velika Rabkova gostilna. To je hiša kakih 30 m. dolga 15 široka in ima dve nadstropji. Ker so ravnokar gostilno zaprli, a imeli še luč v zgornjih prostorih, smo se mi zunanji oglašili in proili za prenočišče. Trajalo je dobre četrt ure, da se je gospodinja prikazala na oknu in nam naznanila, da nimajo nič pripravljenih postelj. Ši smo v drugo gostilno tam blizu. Tam v reanici nimajo prostora, ampak dovolili so nam vsaj, da smo smeli ležati na golih klopih, in dali so nam blazino pod glavo.

To smo želeli mi trije planinci sporočiti drugim, da se ne bo kdo zanašal na Rabkovo — gostoljubnost.

Iz finančne kancelijske službe. Podčastniki Josip Fitz, Anton Damiani in Anton Bazavič so imenovani finančni in kancelisti v XI. čin. razredu.

Kje so barbari? Naši „dobri“ sodežalanci in njih bratci od onkraj meje nas čisto imenujejo — barbare. Za vsaki posamični slučaj, ki ga je morda zagrešil kak slovenski izmeček, planjajo ti 2000-letni kulturonošci po vsem našem narodu in imenujejo nas — barbare! Mi, da smo divjaki, brez kulture in napredka!

Da jim vsaj v pičli meri vrnemo nekoliko popra, hočemo uvesti na kratko slučaj ki dokazuje, da tudi v Italiji ni vse zlato — kakor nam naši neodrešenci pripovedujejo.

Sami se loputajo po zobeh, a mi hočemo samo citirati kar piše te dni večerni „Piccolo“.

V bližini Parme je vas Villa Boschetto. Tu vlada grozno praznovanje.

Za podaljšanje človeškega življenja (pravijo tam ljudje) da treba skuhati skupaj človeško in mačjo glavo ter ta „estrakt“ porabiti za mazilo!

Neki Baduini je izkopal grob. Odsekali je mrliču glavo in roke in to kuhal — po predpisih!! Mi umejemo, da ima sleherni narod svoje izmečke, svoje bedake in divjake, zato ne bomo žalili vsega italijanstva radi tega in drugih aličnih slučajev. Tudi ne bomo imenovali Italijanov barbare, da-si bi prav lahko vrnili nemilo za nedrago. Navedli smo ta slučaj le zato, da bo naše ljudstvo vedelo, kaj vse se še danes dogaja v bližini in velevicilizovani Italiji!

Mi bi lahko nopolnili celo stran „Edinosti“ ko bi hoteli prevesti vse vrazane podrobnosti, ki jih prinaša „Piccolo“ o omenjenem slučaju in mogli bi napisati komentar o teh kulturnih „pojavih“ (da govorimo z zagrebškim Accurtijem). Ker pa nočemo, da bi se naše ljudstvo „civilizovalo“ s čitanjem umazanosti — smo le mimogrede rekli par besedi.

Upamo, da se tudi Italijani začno eramovati „umazanosti“, ki demoralizirajo ljudstvo, da le delajo dobičke! O diu.

Prepir med tržaško občino in „Aurisino“. Koncem tega leta poteče koncesija za vodovodno društvo „Aurisino“, na kar bi prešlo oskrbovanje vode v mestne roke. Mestna uprava zahteva od družbe 1 in p.1 milijon odškodnine. V varnost te svoje še preporne terjatve je mesto zarubilo kapital, ki je na razpolago delničarjem za izplačanje zadnjetne dividende, a ob enem izjavilo, da odstopi od rubežni proti plačilu 400.000 kron. To nenavadno postopanje se smatra sploh kot volilen manever magistratne gospode.

Vojški nabor. Včeraj se je nabor nadajeval. Predstavilo se je 178 nabornikov, od katerih je bilo potrjenih 59 in od teh trije za mornarico, 28 za nadomestno rezervno.

S Proseka. Kmetijske razmere v naši okolici so za našega kmeta silno žalostne. — Letos je sicer v reanici narava razkošna in obeta lepo. — Ali, koliko upov morajo uničiti različne nezgode in nadloge! Hroščev, kobolic, gosenc, trljanov na trtah, raznih hroščevcev po trtnem cvetju imamo na pr. že sedaj na vagono. Če ne bo dovolj blagodejnega dežja, bo tudi letna sena zopet neizdatna. Cena mu je sedaj 12 K. Ako pride zopet slaba letina, ne vemo, kako bomo mogli ohraniti še ostale repe po naših hlevih?!

Čistilo (Krema) za čerlje v prid družbi sv. Cir. in Met. imajo v zalogi vsi slovenski trgovci. Ker je to čistilo najbolje med vsemi, toplo priporočamo vsem slovenskim družinam naj rabi jo le to.

Apeliramo na cenj. gospodinjke in aploh vae one, ki kupujejo čistila, naj pri svojih trgovcih zshterajo edino le ono, ki se prodaja na korist družbe sv. Cir. in Met.

Trgovci z unjem in aploh vai čevljarji! Ne pozabite na ta izdelek ker kvalitativno nadkriljuje druge take izdelke, a poleg tega

boste z rabo tega čistila koristili tudi naši družbi.

Zaloga: Vekoslav Plesničar, ul. Giulia št. 29.

Tržaška mala kronika.

V mestno bolnišnico sta bila vsprejeta: Martin Kurzar, star 37 let, kurjač v ladje-delnici Sv. Marka, stanujoč v ulici Giuliani št. 27, ker se je hudo poškodoval na desni roki. Zagrabil ga je za roko stroj. — Andrej Vattovaz, star 67 let, težak, stanujoč v ulici Industria št. 7, ki se je pri delu močno ranil na prsih.

Neverjetno!! V sredo zjutraj je triletna deklica Anta Baldi, stanujoča v ulici della Stazione, prebrnila na se lonc poln vrele vode in se je hudo opekla po obrazu, po vratu, prsih in rokah. Da bi ubogi deklici olajšali grozne bolečine, niso domačini našli drugega leka, nego da so jej obhili rane s — črnolom!! Šele pozneje so na navet so-se-dov, ki so se zgrajali nad takim zdravje-njem, odvedli deklico na zdravniško postajo, kjer so jej prožili prve pomoč ter jo odpel-jali v bolnišnico.

Koledar in vreme. — Danes: Katarina dev. — Jutri: Felip in Jakob. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 20° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Pri-mor-sko: Samotnja oblačno, zmerni vetrovi, zmerno topla temperatura.

Tržaška gledališča:
POLITEAMA ROSSETTI. — Danes predzadnji opereta „Valček čar“.

PENICE. Danes zvečer se ponovi ope-reta „Vesela vdova“.

V nedeljo bosta dve predstavi: ob 4. pop. opereta „Princezinja dolarjev“ in zvečer ob 8.15 „Vesela vdova“.

EDEN. Danes se uprizori zadajkrat se-danji vopred.

Jutri popolnoma nov vopred.

Društvena vesti.

Odbor pevskega društva „Ilirija“ na-znanja, da je danes vaja za mešan zbor. — Naj nobeden pevec ne manjka, ker nastopi društvo jutri, 1. maja na slavnosti „Nar-delav. organizacije“ na vrtu „Nar. doma“ pri Sv. Ivanu. Jutri zbirališče pred „Narodnim domom“ v Trstu ob 3. uri pop.

Člane „Delavskega podp. društva“ se opozarja, da je letni račun za leto 1909 na upogled v društvenih prostorih vsaki dan ob uradnih urah. Občni zbor se bo vrtil dne 16. maja t. l. ob 4. uri pop. v telovadnici „Trž. Sokola“.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Za-dru-ga opravičenih posestnikov“ s sedežem v Gropadi.

TRŽ. KOL. DRUŠTVO

„BALKAN“

Društveni vestnik!

Nocoj ob 9. uri v go-stilni g. Kosiča (via Bel-vedere) vaja za fanfaro.

Jutri dne 1. maja pri-re-di se celodnevni izlet v Vipavo. Zbirališče: Ka-varna „Comercio“. Reditelj g. A. Podbršček. Odhod točno ob 6. uri zjutraj.

Mednarodna dirka. Kolesarski klub „Liberi e forti“ priredi v nedeljo dne 2. maja mednarodno dirko ob progi Trst (Greta) Prosek — Nabrežina — Tržič — Prosek — Opčina Trst (cilj na novi openski cesti nasproti ul. Molino grande). D. ka prične ob 6. uri zjutraj.

Naše društvo bosta pri tej dirki zas-to-pala dirkača Benko in Maroli.

Prosimo gg. člene, da se gotovo v več-jem številu snidejo ob 7 in pol uri zjutraj pred „Narodnim domom“, odkoder odidemo skupno na določen kraj. Kolesarski „Zdravo“! Odbor.

Pevsko društvo „Kolo“ naznanja svojim p. n. pevcem in pevkom, da je danes ob 8. uri zvečer vaja za mešani zbor.

Prosi se, da se vaje vsi udeležijo.

Arimatejsko društvo na Proseku bo imelo dne 2. maja ob 1. uri popoldne svoj redni občni zbor v prostorih g. Dragotina Starca. Dnevni red: poročilo tajnika in bla-gajnika, razni novosti in predlogi.

Podružnica druž. sv. C. in M. pri sv. Ja-kobu vabi na drugi redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 2. maja ob 4. uri po-poludne v slovenski šoli, via Giuliani št. 46 s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo taj-nika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev no-vega odbora. 5. Raznosterosti in vpisanje členov.

Na obilo vdeležbo vabi Odbor.

Podružnica družbe sv. Cir. in Met. pri sv. Jakobu, Nocoj (petek) ob 8. uri zaključna odborova seja katere naj se vsi odborniki in odbornice udeležijo.

Darovi.

— Za pevsko društvo „Kolo“ nabral je g. Dolenc Matija med pevci društva K 6.

Srčna hvala! Blagajnik.

— Moški podr. sv. Cir. in Met. je da-roval 2 K g. Mišel Ignac, gostilničar pri sv. Soboti. Denar brani uprava.

Vesti iz Goriške.

Rešitev vprašanja napisov na postaji v Nabrežini. Iz Nabrežine nam pišejo: Čujte, kako se je rešilo vprašanje napisov na naši postaji, ki smo jih toliko časa pričakovali in toliko zahtevali. Ker se je minole praznike mnogo govorilo, da je stvar ugodno rešena in da bodo v nekoliko dneh viseli tudi slo-venski napisi, sem šel — ne bodi len — na postajo, da se prepričam na lastne oči.

In videl sem veliko spremembo. Pri bla-gajni vizita dve tabli, na katerih je na prvem mestu slovenščina! To bodo str-meli naši občinski starešine in naš poslanec Štrekelj, ko bodo videli — tako rešitev.

(Torej le pri blagejni, kjer treba šteti novce, naj bi bili Slovenci ravnopravni?! Potemtakem bi hotela južna železnica k za-postavljanju pridružiti še roganje! Zato pre-simno dopisnika, da nas natančneje obvesti. Prip. ured.)

Iz Oseka. Lansko leto si je naše bralno društvo nabavilo svojo društveno zastavo. Iz ker naša občina šteje komaj 90 številk, se lahko ponašamo s tem, da smo si nabavili viden znak naše zavednosti. Vidi se, koliko more trdna volja tudi malega štavila. V pro-slavo obletnice razvitja zastave, priredimo dne 23. maja veliko veselico. V ta namen se vže prično vadimo za igro „V Ljubljano jo dajmo“. Igrale bodo le naše moči in pokazati hočemo tudi s tem, kaj more trdna volja. — Bratake društva prosimo, naj uvažujejo to obvestilo, ona pa, ki se mislijo udeležiti slav-nosti, naj nam to javijo čim prej.

Imenovanje. G. Hinko Rebolj, pristav in računovodja c. kr. drž. železnice v Kranju je imenovan postajenadnikom v Ajdovščini.

Iz Dolenje Branice (občina Šmarje pri Ajdovščini). Dne 2. maja t. l. bo tukaj šolska veselica na planem z bogatim vopredom. Začetek veselice točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 st., sedeže 30 stot.

Seriši in ljubitelji šole! Pridite gotovo na veselico. Veselični prebitek je namenjen za ustanovitev prekristne šolske kajžnice, ki jo žalibog, ta šola še popolnoma pogrša.

Vesti iz Istre.

Bertoki pri Kopru. Danes dne 29. aprila se je blagoslovila tukajšnja nova društvena gostilna, ki se odpre dne 1. maja t. l.

Novi društveni krmar bo Ivan Vidali iz Marezig.

Gostilniški prostori so prav prostorni in okusno napravljeni. Tik gostilne je velika, nad 4 m visoka plesna dvorana, vporabljiva tudi za veselice ter poučne gledališčne predstave, kakor jih prireja dramatični skup „Istra“ iz Kopra.

S tem obveščamo odbor omenjenega skupa in želimo, da bi se spomnil tudi na nas, ter nam se svojo kulturno ustanovo, dal večkrat priliko užitka zabave in pouka.

Upamo in pričakujemo, da nam s pri-merno predstavo pripomore že na prvi naši veselici 16. maja t. l. za vneemo mlačnih src za slovensko stvar.

Vsem, ki čutijo z nami in jim je za nav-dušenje našega naroda za narodno idejo, kli-čemo:

Agitirajte, da bo omenjeni dan pravi na-rodni dan, ki naj pokaže signorom, da smo tu Slovenci doma in da Bertoki so bili, so in morajo ostati edino le slovenski kraj!

Pevski zbor našega društva je mlad in šibak; torej apeliramo na odbore bratskih društev, da nam priskočijo na pomoč in skupno z mogočnim zborom „Jadransko morje“ tu ob bregovih Adrije, pred durmi staroda-nega Kopra, zacrimo to mogočno pesem, ka-tere akordi naj segajo do ušes onih, ki še nečejo spoznati, da „Nije Istra talijanska!“ Živeli!

V Herpeljah se ne bo obdrževal živinski remenj (kakor navadno dne 2. maja 1909), ampak radi starega semnja v Sežani, še le dne 4. maja 1909.

Ljudska posojilnica in hranilnica v Ko-zini. Prvi uradni dan naše „Ljudske posojil-nice in hranilnice na Kozini, ki se je vršil v nedeljo dne 25. t. m., je nadkrilil vse naše srce. S tem danom smo se prepričali, da je naše domače ljudstvo dostopno vsaki zdavi in napredni ideji ter da zna ceniti pomen in namen domačega denarnega zavoda. Koj prvi dan je imela gorimenovana zadruga 3655:18 K prometa. Obilen pristop k zadrugi in splošno zanimanje, nam dajata poguma za nadaljno delovanje in jamstvo za vpešen napredek in razvoj zadruge.

Hranilne vloge se vprejemajo vsaki dan ter se obrestujejo p 4 1/2 %. Upamo torej, da se bo vsa okolica Kozinska p služevala le našega domačega denarnega zavoda ter da mu s tem pripomore do zaželenega vpehe.

Vesti iz Kranjske.

Stavka na ljubljanski cestni električni železnici. Ljubljana 29.: Danes popoldne so začeli stavkati uslužbenci cestne električne železnice. Med 32 voznikov in sprevodnikov jih stavka 28. Eden se zdravi v bolnici. Ostali tri e, ki niso člani N. D. O. so danes nehote tudi stavkali. Do 25. t. m. je imelo vodstvo električne železnice odgovoriti na zahteve železničarjev, je-li hoče zboljšati plačo, skrajšati in urediti službene ure. V ponedeljek je obratni vodja interveniral pri županu Hribarju in mu obljubil, da mu do torka pore svojo ponudbo. V torek je besedo

NOVI DODDI. V dobroznani prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskoga blaga za obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta hlače, jop in srajc za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Pekarna in sladčičarna - Vinko Skerk

Trst, ulica Acquedotto 15 — podružnica ulica Miramara 9.

V moji pekarni se vdohi vsaki dan s frischen kruh in se doraza vsak das tudi na dom. — Dobl se tudi najla. mne iz najboljših mlinov, blak-te in posebno pa specijaliteto za čaj. Dobl se tudi veliko izbero butelj, ruma in vsake vrste čaja. Vse po najnižjih cenah. — Spoštovanjem V. SKERK.

Točna in solidna postrežba.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij. podjetje

Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE Štev. 17

Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge. Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE IN SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM CLEANER“.

Točna in solidna postrežba.

Absolutna novost!

nezdrobljive

mrežice Bruno.

Užgane prenašajo teže 20 gramov. Na prodaj v mi-rodilnici Ettore Zernitz, Volti di Chiozza in v pro-dajalnicah M. Gnanoni, Largo Santorio San-torio in Carlo Vitez, ulica Arsenalne št. 2. Vpraša naj se v vseh prodajalnicah beložarne luči in v boljših mirodilnicah.

Glavno zastopn-štvo in zaloga: ulica Va'di-rivo št. 23, I. n. srednja vrata.

Uzorci se pošiljajo povsodi zastonj.

Poskusite Fi-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-čnejši in najzdravejši kavni priradek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

Izvoz jajc, čajne-ga, kakor tudi na-vadnega masla. : Postrežba na dom.

Luigi Musico

TRST, VIA SAN MAURIZIO 9

Postrežba na dom.

Štajerskih in fur-lanških kokoši in razne divjačine. :

Restavracija

Alla città di Francoforte, Trst ul. Molin Piccolo št. 17

KOSILA in VEČERJE

v abonementu in alla Charte

Kosilo in večerja, mesečno K 40—

Samo kosilo „ „ 16—

Steinfeldsko pivo prve vrste.

Istrsko vino, opolo, bele bri-ško in štajersko.

FRAN HEINRICH.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečce kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristaj-angleški) Specijaliteta: blago tu- in inozemsko tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Pohištvo solidno in elegantno po zmernih cenah **Rafaele Italia**

TRST — Via Maiontan

Mnenje gosp. dra. Teod. pl. Kogerer-ja

c. k. primarija na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Z Vašim izdelkom **ŽELEZNATO KINA - VINO**

SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) do-

segel sem jako dobre vspehe, ter ga radi tega v primernih slu-čajih priporočam.

DUNAJ, 13. oktobra 1907.

Dr. KOGERER.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebnih za urliče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čerlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE.

Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se nujno priporočajo

HENRIK STIBELJ in drugi.

pojel. Začel pa je klicati posamezne uslužbenke k sebi in jih hotel pregovoriti. Včeraj mu je prišlo na pomoč tudi neki generalni inšpektor z Dunaja ter sklical shod uslužbenec. Ker jim nista hotela ničesar pozitivnega obljubiti, so jima uslužbenki ušli s shoda. Danes zjutraj je še enkrat župan Hribar posredoval ter poklical k sebi obratnega vodjo. Ker je ta dal zopet nepovoljen odgovor in hotel zopet stvar zavleči, se je pogajanje prekinilo in ob 11. in pol uri dopoludne se je začela stavka. Štrajkujoči so najprej zbrali vse vozove pred magistratom na glavnem trgu in Stritarjevi ulici. Zbralo se je vse polno občinstva, ki so odločen nastop železničarjev živahno in z veseljem pozdravljali. Ob 12. uri so stavkujoči odpeljali vse vozove v remiso, sami pa kakor vojaki odkorakali v Narodni dom, kjer se je vršil shod ob 2. uri pop. Danes ni bilo nobenega električnega voza več na cesti. Jutri zvečer ob 8. uri priredi N. D. O. javen shod. Pričakuje se tudi, da se bo vršila jutri izredna seja občinskega sveta, ki se zavzame za stavkujoče narodne delavce.

Velik požar na Razdrtem. Dne 27. t. m. okoli polnoči je nastal na Razdrtem velikanski požar, ki je v teku 4 ur upepelil 14 gospodarskih poslopij. — Škodo cenijo nad 60.000 K. Zgorelo je tudi nekaj živali.

Gospodarstvo.

Jubilej „Posojilnice in hranilnice“ v Kopru. Ta važni naš denarni zavod, na nekdanji toli zanemarjeni Koperščini, ima letos svoje jubilejno leto: 25 let je minilo od njegove ustanovitve.

Dne 18. t. m. je imela hranilnica nekako jubilejno skupščino, kar je naglel tudi g. načelnik Dominco v svojem govoru. — Tajnikovo poročilo pa omenja tega dogodka z besedami:

„S ponosom gledamo danes na naš zavod, ki je bil prvi ob Jadranskem morju, zoper katerega se je takoj od početka strastno bojevala laška stranka s pomočjo vseh tedanjih uradov, o čemer govorijo naši stari arhivi.

Šikane od vseh strani, od nikogar pomoči; to je bil dolga leta naš delež. Šele novejši čas smo dospeli do spoštovanja pri uradih, pri Lahi pa do pravega občudovanja. V našo posojilnico imajo sedaj Lahi več zaupanja, nego v svoje „banke“. Pred nekoliko leti je bila zadruha še v nevarnosti, da ostane brez stanovanja. Tedaj pa se je jej postavilo, da je na tistem kupila to-le hišo, jedno najlepših hiš in še jako po ceni. Prej je bilo na razpelago v skruti ulici malo prostora in še to v vedni nevarnosti; sedaj pa ima na najbolj vidnem prostoru svoj veliki dom. Promet je narasel toliko, da nam blagajna, v kateri smo od začetka hranili knjige, denar, vse zadolžnice in spise, sedaj ne bi zadoščala samo za zadolžnice.“

Iz blagajnikovega poročila pa posnemamo:

Začeti skoraj z nič tedaj, ko se nobeden v tej stroki izvežbanih učejakov ni brigal za naš zavod, ko nismo imeli slovenščine večjih notarjev, ne odvjetnikov, ne sodnikov v Kopru; napredovali smo vendar-le polagoma. Sedaj je lahka stvar!

V 25-tih letih smo dospeli do tega, da nam dolguje narod celih K 900.000, katere bi bil brez nas iskal pri osteruhih.

Zadružni zaklad je za naše razmere jako lep in dosega že K 42.000. Zalostno pa je, da kmetje svoj denar dvigajo ter nosijo tja, kjer ni tako varen kakor pri nas, večkrat celo v laške banke.

L. 1908 so dvignili celih K 261.000, kar ni malenkost.

Ker pa smo dali veliko svoto novih posojil, K 263.000, morali smo se seveda zadolžiti za K 260.000, katere nam je dala naša „Zveza“.

Naša posojilnica bo torej tudi zanj napredovala, saj nas je lepa armada, 1263 zadružnikov do konca l. 1908. Vkljub novim sovražnikom stoji danes posojilnica na trdnih nogah, kakor nikdar poprej. Vesela je torej naša 25-letnica!

Novo načelstvo je skupaj sestavljeno tako-le: Dominco načelnik, dr. Črna podnačelnik, Stergar blagajnik, Valentič tajnik, Orel knjigovodja, Pečarič in Prodan Ivan pok. Antona iz Kršeta, odbor-nika.

Nadzorovalni odbor: Gg. Schaup, Pribac, Pucel, Bertok iz Ščitij in Bertok iz Lazareta.

Razna vesti.

Zakon proti napitini. Ameriška država Washington je prva, ki je sprejela v svoj kazenski zakon tudi postavu proti napitini, navedi jo že kdo da ali sprejme. — Kdor daja ali pa kdor sprejema napitino, bo strogo kaznovan.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršnokoli vrsto oglasov sprejme „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polnadstropje. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. popoldne. Po noči se vsprejema v „Tiskarni Edinost“.

Anonimno društvo malih železnic v Trstu

Società anonima delle piccole ferrovie di Trieste

S 1. majem stopi v veljavo sledeči

VOZNI RED:

Odhod z Opčin: 6.00, 6.36, 7.12, 7.42, 7.58, 8.14, 8.30, 9.02, 9.18, 9.50, 10.22, 10.54, 11.42, 12.14, 12.58, 1.54, 2.34, 2.58, 3.32, 3.58, 4.22, 4.46, 5.02, 5.20, 5.36, 5.56, 6.22, 6.38, 6.54, 7.10, 7.46, 8.22, 9.10, 9.50, 10.22, 10.50, 11.32.

Odhod z Opčin-Državna železnica: 7.06, 8.24, 9.44, 10.48, 1.48, 6.32, 7.40, 10.44.

Odhod iz Trsta: 6.30, 7.34, 8.06, 8.22*, 8.38, 8.54*, 9.10, 9.42*, 9.58, 10.30, 11.02, 11.50, 12.22, 12.58, 1.46, 2.34, 3.22, 3.58, 4.22, 4.42, 5.10, 5.28*, 5.46, 6.04*, 6.22, 6.46, 7.02*, 7.22, 7.38*, 7.58, 8.26, 9.10, 9.58, 10.34, 10.58*, 11.24, 12.04*.

Odhod iz Trsta do postaje drž. železnice: 6.30, 7.34, 8.38, 12.58, 3.22, 4.22, 5.46, 7.22, 8.26, 9.58, 10.34.

* Počeni s 1. julijem vsaki dan, do 30. junija ob nedeljah in praznikih, eventuelno drugih dneih ob lepem vremenu, ali ob posebnih prilikah.

Tovorni voz odhaja z Opčin samo ob delavskih ob 8.46 predpol. ter odrine iz Trsta ob 10.46.

SPORTNI PREDMETI
: IGRA „DIABOLO“ :

M. Gál,

TRST, Corso 4 GORICA, Corso Verdi 11

Specijalna tvrdka za gumijev. predmete

Gumijeve cevi, gum. posteljnine, gum. podvzglavniki itd.

POTREBŠČINE ZA POSTREŽBO BOLNIKOM.
RANOCELNIŠKO ORODJE.
IZDELOVANJE ORTOPEDIČNIH APARATOV.

Kilni pasi, opasnice, nogovice in obveze za krtice, ravnodržaji, ortopedični oplečki itd. itd.

Suspensorji, irigatorji, sikalice, inhalatorji in mrzlični termometri.

Mila, dišave, toaletne potrebščine in ščetke.

PRISTNI ANGLEŠKI PLAŠČI. RUSKE GALOŠE.

HIGIJENIČNI PREDMETI

Novici in Novice

ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno

Matteo Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso)

Filijalka: Via Giuseppe Caprin št. 9

kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in slaščic po zmernih cenah. — Vina in likerji prav dobri v botilkah. Telefon 1464

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.
(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja na vključbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoludne in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Poštno-hranilnični račun 816-004

Prvi urad za revizijo prizive in inform.

v davčnih zadevah

Trst, ulica dell'Istituto 10, III., 5.

Sprejema sestavljanje pol za hišni, rentni, obrtni in osebni davek; preskrbuje prizive proti pretiranim odredbinam in pogrešenim klasifikacijam.

Urad je skrajno zanesljiv in tajen. Odprto od 9. ure predp. do 1. pop.

Usojam se naznaniti slavnemu občinstvu, da sem vzel na lastno roko in popolnoma prenovil dobroznano gostilno

„Trattoria Alla Lealtà“

TRST — ulica delle Acque 18 — TRST

z vrtom

Toči se izvrstno furlansko vino, istrsko, kraški teran, in belo brčko, kakor tudi izvozno pivo I. v.

Domača kuhinja.

Lokal ostane odprt do 1. ure popoldne.

Udani Adolf Halpel, lastnik.

Jadranska banka v Trstu

Obrestno mero na hranilne knjižice se je znižalo s 1. majem 1909 na

: 4% :

Mali oglasi.

Nova godba iz Doline svira jutri popoldne od 3. do 9. ure v Borštu na vrtu gostilne „Villa Profesor“. Vstopnina 40 vinarjev. 804

V Borštu se da s 1. junijem v najem: prodajalnice, 3 ali 2 sobi, kuhinja, klet skupaj ali razdeljeno, po najnižji ceni. Več v gostilni Kosmačevi v Borštu. 813

Javni ples bo v nedeljo dne 5. maja t. l. v Koprivi v gostilni Boletovi. Pomladanski izletniki, pozor! 811

Hiša z vrtom pri postaji Repentabor je na prodaj. Več se izve pri lastniku, Josipu Čebule v Sežani. 798

Zaloga istrskega terana po 24 kron od 56 l. naprej se v dobi pri Jožefu Čebule v Sežani. 799

Proda se v Velikem Lošnju hiša z vrtom event. s pohištvo. Lep razgled na morje. Naslov pri Inzer. odd. Edinosti. 785

V Sežani se dobi jako pripraven prostor za magazin ali zalogo vina, kjer se ga lahko hrani do 600 hektolitrov. Več se izve pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 801

Odda se mala sobica za K 9, ulica Gaspare Gozzi 3, II. vrata 5. 745

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 677

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

.. ŽGALNICA KAVE ..

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero. Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

Zaloga poreškega vina

lastnega pridelka iz kleti Sebastiana Sbisla.

Najljepša kvaliteta. Specijalita za družine.

Prodaja na debelo in drobno.

Postrežba na dom.

Refošk, buteljka K 2.20

Refoškiran teran v but. 1.20

Črni Burgundec po 56 st. lit.

Teran „48“

Belo vino „64“

TRST, ulica Coroneo 3

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladščie oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restauracije Cooperativa ex Hackers)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke

in površnike za moške,

perilo i. t. d.

Najdogovornejše cene.

Slovinci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v

Slovenski brivnici

v ulici Saverio Mercadante št. 1 (blizu slovenske Kijakine)

V. GJURIN, brivec.

Za praznike

ne zamudite priti

v ulico Campanile št. 15

(nasproti prodajalnice Alberti), kjer najdete bogato

izbero štajerske perutnine. SPECIJALITETA

gosi, poularjs, piščanci, race in vsakovrstna

druga perutnina. — Vrh tega — — — — —

milansko namizno in čajno maslo

po najzmernejših cenah.